

תו מקשינן מהמשך המשנה, ששנינו: חזר בו גם בן עשרים, ממשכנין מנכסיו עשר, ויקשה: אמאי, ליתן דבן שלשים בהדיה עם בן עשרים?

ומשנינן: דליכא בן שלשים כלל.

ומתמהינן: אי הכי שמשלשין ביניהם כאשר חזרו שניהם, וכרב חסדא, אימא סיפא במשנתנו: חזר בו של עשר מוכרין אותה בשויה ונפרעין משל בן עשר את המותר. ויקשה: מדוע, ליתוב בן עשרים בהדיה? וכי תימא: הכא נמי מדברת המשנה בדליכא בן עשרים כלל, אי הכי למה כתוב נפרעין "משל עשר" שמשמע שבאים לברר ממי נפרעים, והרי כיון שהוא לבדו בא לפדותה, נפרעין "ממנו" מיבעי ליה?!

ומשנינן: אלא אמר רב חסדא לתרץ הקושיות ממשנתנו באופן אחר: לא קשיא, כאן מה שאמרנו לעיל ש"משלשין ביניהן" מדובר שחזרו בן החמשים ובן הארבעים בבת אחת, שחזרת בן החמשים הפסידה להקדש עשרים [כיון שחזר בו גם בן הארבעים], וחזרת בן הארבעים אף היא הפסידה עשר להקדש, וכיון שכך מחלקים ביניהם את אותו הפסד י' שעשו שניהם. כאן במשנתנו, שכתוב: חזר בו [גם] של ארבעים

אלא בן החמשים, הרי הוא משלם לבדו, וי' סלעים הנותרים שנתחייבו בהם שניהם, כיון ששניהם נתרצו לפדות הקרקע בארבעים [שבן החמשים שהתרצה בנ' נתרצה גם לפדות במ' שיש בכלל חמשים — ארבעים], מחלקים ביניהם בשוה.

ומקשינן עלה מהא דתנן במשנתנו: חזר בו גם של ארבעים ממשכנין מנכסיו עשר. ולדברי רב חסדא יקשה: אמאי נותן בן הארבעים כל העשר, ליתן גם בר חמשין בהדיה חמש סלעים, והוא יתן חמש, וכמו שאמר רב חסדא?

ומפרקינן: אין כוונת המשנה כפשוטה, שחזר בו בן הארבעים עם בן החמשים שחזר בו, אלא המשנה מדברת כאן, באופן דליכא בן חמשים כלל שהעלה מתחלה על דמי הפדיון של בן הארבעים, וכיון שכך נותן בן הארבעים לבדו את כל העשר שהפסיד.

תו מקשינן מהמשך המשנה, ששנינו: חזר בו גם בן שלשים, ממשכנין מנכסיו עשר, ולרב חסדא יקשה: אמאי, וליתן דבן ארבעים שחזר בו תחלה, בהדיה עם בן שלשים?

ומשנינן: דליכא בן ארבעים כלל.

הבינה הגמרא שהביאור במשלשים ביניהם זה כדעת רש"י, שכל אחד נותן לבד את מה שהעלה, ומשתתף עם חברו בסכום שמשותף ביניהם. אבל במסקנא, שאומרת הגמרא שהדין משלשין ביניהם זה רק כשחזרו כולם בבת אחת, שוב משתנה הביאור במשלשין, ומכיון שחזרו כולם יחד חולקים כולם את כל הפסד בשוה.

ביניהם את הפסד ההקדש בשוה. והראב"ד השיג על הרמב"ם מקושיית הגמרא בסמוך, חזר בו בן ארבעים ממשכנים מנכסיו עד עשר. ולרב חסדא קשה, שישתתף אתו גם בן החמישים, והרי בן החמישים באמת נותן עשר, ואם כן, מתקיים כאן המשלשים ביניהם לדעת הרמב"ם. ותירץ הכסף משנה, שבהתחלה באמת